

іноземного капіталу у будівництво нових виробничих комплексів, орієнтованих на експорт, та реконструкцію існуючих, доведенню регіональних проектів розвитку господарства області до відома іноземних партнерів, розвитку міжрегіональної співпраці у бізнесовому, освітньому, культурному і соціальному напрямках.

Література.

1. Підвищення конкурентоспроможності економіки України // Національний інститут Українсько-Російських відносин. – Режим доступу : http://www.niurr.gov.ua/ukr/econom/vzaem/rozdil_3-3.htm.

2. Рзаєва Т.Г. Проблеми залучення інвестицій та розвитку експортного потенціалу малого і середнього підприємництва Хмельницької області / Т.Г. Рзаєва. – Вісник Хмельницького національного університету : Економічні науки. – 2015. – № 1. – С. 193–198.

3. Регіональна програма розвитку малого і середнього підприємництва Хмельницької області на 2013–2014 роки // Хмельницька обласна державна адміністрація. – 2013. – 49 с. [Електронний ресурс] – Режим доступу: www.adm.km.ua/doc/doc37_pidpr.pdf

СКЛАДОВІ ІНВЕСТИЦІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВ АГРАРНОГО СЕКТОРУ

Смолій Л. В., к. е. н.

Уманський національний університет садівництва

Інноваційний розвиток підприємств аграрної сфери неможливий без достатнього інвестиційного забезпечення. Сьогодні ключовою є проблема залучення інвестиційних ресурсів в інноваційний розвиток та їх раціонального використання, і від розв'язання даної проблеми залежать можливості подальшого економічного розвитку аграрного виробництва.

Можливості інноваційного розвитку підприємств аграрної галузі переконливо свідчать, що відтворення основного капіталу галузі повинно здійснюватись на новій конкурентоспроможній основі. Вкладення в застарілу техніку, у виробництво за екстенсивними високозатратними технологіями, ігнорування досягнень науки не виправдовують себе. Отже, перспективи інвестування виробництва сільськогосподарської продукції слід розглядати лише при орієнтації

його на використання результатів наукових досліджень у процесі інтенсифікації галузі. Інвестиційне забезпечення має провадитись у комплексі з розвитком інноваційної діяльності та впровадження результатів наукових розробок у виробництво.

Ресурсне забезпечення реалізації стратегії функціонування підприємств аграрної галузі на якісно новій основі повинно відбуватись за рахунок формування механізму інвестування інноваційного розвитку. Про розробку механізму ідеться в тому випадку, коли одні економічні явища стають імпульсом для виникнення інших, що, при умові проходження у певній послідовності, призводить до отримання результату. Організація інвестування розвитку виробництва агропродовольчої продукції на інноваційній основі має ґрунтуватись на реальних джерелах залучення необхідного обсягу інвестиційних ресурсів, визначення напрямів їх ефективного використання, створення інноваційного продукту з орієнтацією на нагальні потреби сільгоспвиробників, втілення наукових розробок у практику. Отже, механізм інвестування інноваційного розвитку підприємств аграрного сектору в своїй основі – це система заходів, важелів, стимулів та інструментів, що використовуються для розробки та впровадження у виробництво сучасних науково-технічних досягнень у поєднанні з доцільними формами їх інвестування.

Основними завданнями формування і приведення в дію такого механізму визначаємо:

- стимулювання діяльності, що має на меті створення нових технологій і продуктів в аграрному виробництві;

- використання всіх можливих джерел надходження інвестиційних ресурсів в таку діяльність;

- організація впровадження досягнень науки та результатів наукових розробок у виробництво;

- реалізація інноваційних програм і проектів у аграрному виробництві на умовах, прийнятних для виробників;

- поєднання державної підтримки з активізацією участі приватного капіталу в інноваційних процесах.

Серед напрямків інноваційного розвитку аграрного сектору слід визначити такі: створення та впровадження у виробництво високопродуктивних сортів і гібридів сільськогосподарських культур, нових порід тварин і птиці; стимулювання агроекологічної діяльності, зокрема розвитку альтернативного органічного агровиробництва; формування високоосвічених професійних кадрів [1].

Для вирішення цих завдань слід задіяти всі можливі важелі та інструменти, що стимулюватимуть надходження інвестицій до підприємств галузі. До таких важелів належить, насамперед, повноцінне державне фінансування наукових і прикладних розробок, що здійснюються в наукових установах та організаціях, адже процес створення, освоєння й використання інновацій у сільськогосподарському виробництві пов'язаний з високим ступенем ризику й потребує залучення коштів на досить тривалий період. В умовах обмеженості інвестиційних ресурсів держава повинна виступати безпосереднім провідником, замовником і організатором досліджень та розробок за пріоритетними напрямками. Формування державних замовлень на науково-дослідні роботи стимулює розвиток фундаментальних досліджень, розробку та освоєння нових технологій і видів продукції.

Крім прямого бюджетного фінансування, для стимулювання участі інвесторів в інноваційній діяльності слід використовувати надання податкових та кредитних пільг. Використання таких інструментів, як зниження ставок податків, зменшення бази оподаткування, надання податкового кредиту для підприємств, що реалізують інноваційні проекти, не передбачено Законом «Про інноваційну діяльність в Україні», що суттєво стримує приплив інвестицій в сферу інноваційної діяльності. Протилежний ефект має запровадження повного або часткового безвідсоткового кредитування, повної чи часткової компенсації відсотків за кредитами, наданими для фінансування пріоритетних інноваційних проектів за рахунок коштів державного бюджету, а також надання державних гарантій комерційним банкам, що кредитують такі проекти.

Заслужовують на увагу й такі інструменти активізації інвестування інноваційних проектів в аграрному виробництві, як організація поширення серед виробників інформації про результати наукових розробок та їх практичну реалізацію: надання консультацій, проведення семінарів, виставок, використання електронних методів (зокрема, мережі Інтернет), здійснення дорадчої підтримки, що сприятиме підвищенню інтересу інвесторів до можливостей інноваційного розвитку галузі.

На фоні недостатнього фінансування наукових досліджень державою інвестиційне забезпечення розробки та впровадження нововведень може здійснюватись за рахунок капіталу потужних аграрно-промислових формувань аграрно-промислового комплексу,

які мають змогу виділяти значні кошти на здійснення досліджень, що сприяють підвищенню конкурентоспроможності продукції галузі. За рахунок ефекту масштабу інтегровані формування мають більше можливостей залучення інвестицій для розробки і впровадження інновацій, стимулювання розвитку людського капіталу [2, с. 8].

Використання зазначених та інших важелів дозволить активізувати спрямування інвестицій в інноваційний розвиток підприємств аграрного сектору економіки, причому впровадження в дію механізму інвестиційного забезпечення має орієнтуватися на диференціацію джерел інвестування, передбачаючи поєднання інструментів державної підтримки із засобами підвищення зацікавленості приватних інвесторів в інноваційній діяльності в галузі, оскільки саме такий варіант забезпечить орієнтацію наукових досліджень на потреби виробників продукції.

Література.

1. Саблук П. Т. Аграрна реформа в Україні (здобутки, проблеми і шляхи їх вирішення) / П. Т. Саблук, В. Я. Месель-Веселяк, М. М. Федоров // Економіка АПК. – 2013. - № 12. – С. 3-13.

2. Коденська М. Ю. Інноваційний продукт аграрно-економічної науки, його оцінка та інвестиційне забезпечення / М. Ю. Коденська, Н. М. Перепелиця // Вісник Харківського НАУ ім. В. В. Докучаєва. Серія «Економіка АПК і природокористування». – 2009. – № 11. – С. 7 – 12.

ДЕРЖАВНА ПІДТРИМКА МАЛОГО БІЗНЕСУ УКРАЇНИ

Старовий Б. П., студент

*Науковий керівник: Клепикова О. В., стар. викладач
Харківський торговельно-економічний інститут КНТЕУ*

Формування ринкового середовища в Україні пов'язане з ростом підприємницької активності у всіх сферах економіки. Одним з перспективних напрямків створення конкурентного ринкового середовища є розвиток малого підприємництва. У зв'язку з цим набувають значущості заходи щодо підтримки малого бізнесу. Необхідність створення механізмів взаємодії держави і малого підприємництва актуалізує дане питання.